

بررسی تناسبات حیاط خانه‌های دوره قاجاریه کاشان

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۲۸

کد مقاله: ۷۶۷۸۹

آزینا بلالی اسکویی^{۱*}، راضیه شکری^۲

چکیده

حیاط خانه‌های سنتی به‌عنوان قلب خانه، فضایی آرام و بهشت گونه است. فضایی که معمار آن با خلق نوعی خاص از الگوی سکونت، سبزی، طبیعت، خنکی، پاک‌ی هوا و آسایش روان را به زندگی ارمغان می‌دهد. در این خانه‌ها، حیاط آن‌طور خلق می‌گردد که بهترین مکان برای انجام عملکردهای فضای باز، نیازها و خواسته‌های کیفی زندگی انسان در مقیاس و اندازه مطلوب باشد. تناسبات خود مفهومی است ریاضی که در معماری بر رابطه اجزا با یکدیگر و با کل تأثیرگذار است که در همه آثار هنری کاربرد دارد و همه آثار در خود نوعی تناسب را دارا می‌باشند. در این مقاله سعی بر این است تا با بررسی حیاط مرکزی و تناسبات حاکم بر آن‌ها با روش تحقیق توصیفی تحلیلی به دنبال پاسخ به سؤال چگونگی تناسبات در حیاط این خانه‌ها است. نتایج نشان می‌دهد هرچه طول حیاط افزایش یافته تقریباً به همان نسبت عرض نیز افزایش یافته و در نهایت این نسبت بین ۱ تا ۱/۶ متغیر بوده است. حتی این تغییرات در بین خانه‌هایی با دو یا چند حیاط نیز صدق می‌کند و بیشترین تناسبات موجود در آن‌ها ۱/۵ می‌باشد.

واژگان کلیدی: حیاط، تناسبات، مسکونی، گونه شناسی، قاجاریه، کاشان

۱- دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران. (نویسنده مسئول) a.oskoyi@tabriziau.ac.ir

۲- کارشناسی ارشد معماری اسلامی، دانشگاه هنر اسلامی، تبریز، ایران